

האמון בין חרין הוא את המסנות אפשר לעבוד במלסי אומנים:
 תוך התירה לקראת צורות חדשות, והיפוכה - תוך נאמנות קדמת לנוסחאות
 יסוד. ברם תמיד הכרח הוא שהוא לא לומר. ודעיקר: אין די בידעת
 הסגולה, ההתלהבות בנושא היא הקובעת. הרי כל החומר הרב, שמסנו בוצר
 איצירה אמנותית, עלול להשאר בלם בטול חיים, באם לא תפידו בעולת
 התורה, ובאופן אלא יצירות המסנות העלילית, לרבות הפורמאליסטיות

האמון בין חרין הוא את המסנות אפשר לעבוד במלסי אומנים:
 תוך התירה לקראת צורות חדשות, והיפוכה - תוך נאמנות קדמת לנוסחאות
 יסוד. ברם תמיד הכרח הוא שהוא לא לומר. ודעיקר: אין די בידעת
 הסגולה, ההתלהבות בנושא היא הקובעת. הרי כל החומר הרב, שמסנו בוצר
 איצירה אמנותית, עלול להשאר בלם בטול חיים, באם לא תפידו בעולת
 התורה, ובאופן אלא יצירות המסנות העלילית, לרבות הפורמאליסטיות

עצמות ונתפסו להם... (faint header text)

שבהן, עולה הלהט הצורב של גשמת היזור. אש זו היא ביסודן של כל דרגות
האמנות העולמית, ביצירתם של האמנים הותיקים כשט שהיא ביצירת המודרניים
סגייני האינדיווידואליזם. ותהי המנסה אשר תהיה - בין אם זו בעית
מסירתה שבאמנה של מסיבת האור והאוויר ועצמת אור הגונים הסגורים משל
אמנות האימפרסיוניזם, ובין אם זה סכנה הדברים משלם האימפרססני הרמיוני
משל הקוביסטים, ובין אם זוהי פעית התנועה משל הפוסטדריזם - תמיד, בכל
זמן, שמינו אחוז דעה זו בכל רמ"ח השם ה אינוד אמן אלא
אמן חרוץ מ"מדה זו או אחרת. הנה את הרטט הזה אך לשוא תחפש בתערוכותיהם
של אמני ארץ ישראל, בד בכך עם גידולה של הטכניקה של האמנות, גיבור
הדלדול הדעינוני, האיריא, ניתוק של אמנות מן המציאות, רפיון הקשר
לממשיות, דחית גנושא, יחס אדיש ושמחז אל החיים. ועל הכל - בראותך
תמחנות "כלת" סובנות לאלוטיין". הנו שואל את עצמך לאסור: מה כאן?
בלום זמן בסוי של הכרה אמנותי או שם ~~האמנות העולמית~~ להטוטיים,
המירה וחופושים או בסיונות ספוקפקים, פריחה או קמילה, סתורין או
מטסיפיקציה, אינדיווידואליזם של אמנות הסלילות או אסתרא בלוגיזאיה
בתערוכה הוצגו תמונות מספר "קוביסטיות". אפשר לחלוק על קצוניותו של
הקוביזם הצרפתי, אשר סיכם את כל אוצרות העולם והביאם לידי צדופים של

אש/10/10/10

קובים, קובונים, צילינדרים, כדורים, ואשר הפך אפילו דמות אדם למבנה של לבנים. אולם הסדף הפסיכולוגי לקונסטרוקטיביזם האירופי באמנות ברור ומוכן הוא. בתקופת הכרזת על צורותיו החדות והנדרות של אבן נסתתה, לא היה ברצון האמנים להסתפק בהרמוניות ציוריות שהורות ~~ללא~~ בלבד. להבחין ולטבוא בתוך המציאות האמפירית את חוקי הקצב הכפאסיים הפושלים בה, לעשות את העולם "בנוי" יותר ששהנו לפעשה - זהו האב הפסיכולוגי של הקוביזם האירופי, שנתהווה כריאקציה לאורידיותו של האימפרסיוניזם על כל כסדיו הציוריים. אולם מה גרם לצורות הקוביסטיות בתערובת ציירינן במסיכות הארצישראליות? מה גרם לבחירת החזיות החושיות, שהגה לשעם ולאפים של רבים ויתכן של הטעולים ובעלי התרבות שבין ציירי ארצישראל? ססירת המחשה הסובייקטיבית, הרושם "הראשון" בכל פשטותו - הנה מה שמדג כתפקיד סכוון. לא הסגמה לקליטת המציאות, ביות עסקות ורוב-צדדיות, אלא למציגתה כמוד, ההבנות והחזיות הסובייקטיביות, נהרי זה ססייע לשחרורו של הצייר מן הכנדה להתחשב בפרהג החוקי של הטבע, הקיים לפעשה והאוניקטיביזם אולם אף-כאן לא להט האש, לא אותו בלוי יחסי המשוכה של כל הפך, הסלת "סדר סיתורין", האופיניזם כל כך לפארק שאבאל, למשל, אצל שאבאל סוהט הנינוד שבין המציאות לבין היפוכלק לכדי גרוטסקה, לכדי ששטש גבנולין שבין ההוגי והבדאי. "הסודרביסטיים" הארצישראלים ססילים את הדגש בתפיסתו של אותו רגע, החולף על בקלה בהתשמניותינו. שם - יסודיים, החיפרא לעומס

מב אונטו נעצב עתה גם על ידי המשפטנים והעיתונאים - אפילו ש' טעמו קטנים
מכל ענין, ובעצם מסתובבים על אגף אחד של עולם המשפט, ובעצם

וחזון, כאן - אבחון השלמות ונכונות הגישה אל המציאות, הנורמים להידושים
כוסכמים חדשים לבעדים. האמנות מפסידה את פיקשתה ומתרסקת.

פעולם לא רכשה את לב ציירינו ביותר הכרת תועלתיותה הצבורית של

האמנות. ברם מאלף, כי דוקא עכשו נדחקת בעית "התוכן" מפני הסכנות

הפורמאליסטיות הטהורות. השפעתה הציורית של האמנות יודעת, לא ה' מה' אלא

ה' אין' נקבע במרכז ענינו של הצייר הארצי-שראלי, לא הדמות אלא אמצעי

הציור, וכשהנך סוקר את תמונותיו של אחד מציירינו המוכשרים והתרבותיים

ביותר, שכל תערוכתו נצטרפה כולה מיצירות "הפכניות", ראה תראה כיצד

נהפכת האמנות למעין משחק דק ומעודן ונעשית בלתי מוכנת לחוגים הרחבים.

הערך הסכונן נמסר לבעיות הבורן הפורמאלי. המציאות שממשת אך עילה,

אחיות-חוץ לגלגולו של מבנה מופשט. העולם נהפך להנהוב של התרומי זבעים.

נדמה שהצייר מתננדר כדשלנות מחושבת זו שבמסירת הצורות, ברם במלכות

האמנות אין לו רגלים לכל מה שנעשה במזיד. ושוב הנך מקשה: כלום יש בכל זה

משום אותה רעדה, משום אותה מנבינה, שהיא יקרה סכל לאמן, שבלעדיה יגוע

האמן?

מציאותנו - הוד של בנורה הופך עליה. מפתח העולם הקרועים נוססים
אנו לא רק ריחות דם ועשן - גם צפירי הסחר מגיעים אל אפינו. באזור
הרוחות אנו. לשעבר היו חריות של בנורה סנת חלקם של כוודרים. עתה אין
הבנורה אלא כמידת-חום להונה.

נדמה היה כי שחקת השעה להופעתה של אמנות "דינאמית", בעלת כסוי
והשפעה, שיהא בה לא רק משום כלי לתאור בצבעים של תפיסת העולם אלא
אתה להפסיכתו של עולם.

בכון הדבר כי תקופות בינים חסרות הן את הכשרונות הגדולים. אולם
בשל כך שמוע נשמע בתחומי האמנות כיתר צלילות את קצנה של תקופת מעבר זו.
אשר כן תגדל חשיבותה ככל שקצב זה הולם-צעד הוא של אדם מצוע ומתברוס
בדמיו ההולך לקראת גאולתו.

כרם במה להסביר את הבריחה הזאת מן החיים, את הטסיה לחוית צנע
חושית זו, את האדישות לגבי המציאות של ציירינו, שהם עצמם - בני דור
סוער זה, אשר נחטפו על גבול תקופתם ועתה הם נסחנים עד דכא בין אנבי
הרחיים הענקיים שלה? כלום כזה ששלבים אלה של מלחמות, מהפכות ובנין -
תוך סערות וערפילים - הם גורליים לגבי האישיות: הם מאמנים ומחשלים את
נפשם של החזקים ואילו את הנפשות הרכות הם סולדלים עד תומן. כל מי שאיננו
כר-הסתגלות טופו יורש אגרון. כלום לא נמצאו ציירינו חלשים מדי בשעה
שהוצרכו להיות בעצמם את כל מה שבנעודיהם רק קראו עליו בספרים. והחלשים

ישראלים, חתירה לעומס

א

עבדים היינו לפרעה בסורים, עבדים היינו בגלות... מי שהו קפדן
 קרא לבסוף דרור לעבדיו, אך שלחם פעל פגיו בהרי-אף והשליכם לסבולה
 עמוקה - השתחררו בעצמכם ^{על} לא לידכם, והנה ^{הנה} ~~הנה~~ בכל,
 וכל אחד מהבנו שהיה ובלחם בנחשאל לפי בחותיו. אין הסכם לא דק בין
 מפלגות אלא גם בין איש לאחיו | אפילו בתוך תוכה של כל נשמה בודדת קמו
 סחיצות. לא היה ברצון אמנינו להתיר בכל יסודינו ואף לא ביסודיהם
 המיוחדים להם, בצירי היצורה. אי הסוב ואי הרעץ למס לומר "הן" עומאי
 וישרץ למי לקרוא "לאו" מחלם ומסיסו אז אמת-הסידה של האמת לא היה ברצון
 אמנינו לבאוב מתוך הכרה את הכאב הסר מאוד, לצאת לקידום השחר בפדרפורא
 של יסורים, להקשיב להולם צעה של התקופה החדשה, להטות אוזן אל הרעש ~~העמל~~
 העמום שמתחת לפני הקרקע ולצפות למיפני גידולו של העתיד - מעבד לכל צורות
 האמנות הישנות והחדשות, שהרי אלו כהרי אלו ישנות ורעננות הן כאחד, כי ~~א~~
 אין אמנות שאיננה חדשה.

יש בעולם בני-אדם שעיניהם נשואות לפרחקים, כשעה שהכל מסביבם
 מסתחרר ועף במערת הסירוף, והם אומרים: שם עלה עמוד השחר, כרביל יכנו
 שת אלה בשם מפורסם... ברם אין זה נכון. ראויים הם להקרא אך בשם
 אמנים ^{אמנים}
 דברים אלה באמרו כפי הסטורר הרוסי הגדול - אלכסנדר בלוק, בהם
 לא על האמנים הארצי-ישראליים נשא דברו, אלא על האמנים הכלליים.